

ที่ สก ๐๐๑๙/๗๖

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว
ถนนสุวรรณศร สก ๒๗๐๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการลงพื้นที่สังเกตการณ์โครงการของหน่วยงานภาครัฐ

เรียน พัฒนาการอำเภอคลองหาด

อ้างถึง หนังสือสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว ที่ สก ๐๐๑๙/๒๓๗๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการลงพื้นที่สังเกตการณ์โครงการฯ

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสระแก้ว ร่วมกับชมรม STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต จังหวัดสระแก้ว ดำเนินโครงการ STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต กิจกรรมการจับตามองและแจ้งเบาะแส (Watch & Voice) โดยมีสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว ร่วมลงพื้นที่สังเกตการณ์กรณีโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ในพื้นที่อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

ในการนี้ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว ได้ส่งรายงานผลการลงพื้นที่สังเกตการณ์โครงการดังกล่าว ของสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสระแก้ว เพื่อให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอคลองหาดได้พิจารณาใช้ประโยชน์ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ภัคพานิชย์)
พัฒนาการจังหวัดสระแก้ว

กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๓๗๔๒-๕๐๕๗-๘

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Change for Good

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่
“โคก หนองนา โมเดล” แผนงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว

สำนักงาน ป.ป.ช.ประจำจังหวัดสระแก้วร่วมกับเครือข่ายชมรม STRONG -จิตพอเพียง
ด้านทุจริตจังหวัดสระแก้ว ได้ลงพื้นที่สังเกตการณ์โครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐในวันที่ ๒๑ ธันวาคม
๒๕๖๕ กิจกรรมการจับตามองและแจ้งเบาะแส (Watch & Voice) ตามโครงการ STRONG-จิตพอเพียงด้าน
ทุจริต ฯ โดยคัดเลือกประเด็นในการสำรวจและเลือกพื้นที่เพื่อกำหนดแนวทางการจับตามองและวิเคราะห์
ผลจากการจับตามองฯ กรณีโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์
สู่ “โคก หนองนา โมเดล” แผนงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
สระแก้ว

จังหวัดสระแก้ว ได้รับการจัดสรรพื้นที่ เป้าหมาย ๘ อำเภอ ๒๑ ตำบล ๖๑ แปลง
รวมงบประมาณ ๑๑,๗๔๙,๓๐๐ บาท (สิบเอ็ดล้านเจ็ดแสนสี่หมื่นเก้าพันสามร้อยบาทถ้วน) และได้ดำเนินการ
อนุมัติโครงการ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ จัดสรรพื้นที่เป้าหมาย ๘ อำเภอ จำนวน ๒๑ แปลง งบประมาณ
๔,๐๕๗,๙๐๐ บาท (สี่ล้านห้าหมื่นเจ็ดพันเก้าร้อยบาทถ้วน)

- ครั้งที่ ๒ จัดสรรพื้นที่เป้าหมาย ๗ อำเภอ จำนวน ๔๐ แปลง งบประมาณ
๗,๖๙๑,๔๐๐ บาท (เจ็ดล้านหกแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันสี่ร้อยบาทถ้วน)

สำหรับอำเภอคลองหาดประกอบด้วย ระดับครัวเรือน ขนาด ๑-๓ ไร่ (HLM) จำนวน
๔ ครัวเรือน ได้แก่ ตำบลคลองไก่อี้น จำนวน ๓ ครัวเรือน ตำบลเบญจขร จำนวน ๑ ครัวเรือน ลงพื้นที่
สังเกตการณ์จำนวน ๑ แปลง (HLM ๓ ไร่) พื้นที่ต้นแบบรายนายสุเทพ แจ่มหอม หมู่ที่ ๕ ตำบลคลองไก่อี้น
อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจำนวน ๑๐๔,๐๐๐ บาท เบิกจ่ายเป็นเงิน
๗๙,๙๗๓.๖๙ บาท จากการลงพื้นที่สังเกตการณ์และสอบถามข้อมูลจากเจ้าของแปลงและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
พบประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. การดำเนินการพื้นที่ต้นแบบเจ้าของแปลงขาดการดูแลอย่างสม่ำเสมอ ไม่มีแรงงานใน
การช่วยพัฒนา เนื่องจากสิ้นสุดระยะเวลาการปฏิบัติงานของนักพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ จำนวน ๑ คน
หากเจ้าของแปลงไม่มีเวลาจัดการหรือไม่มีแรงงานช่วยเหลือพัฒนาจะทำให้พื้นที่ไม่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้
ให้กับประชาชนหรือหน่วยงานที่สนใจได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ได้

๒. ดำเนินการขุดดินตามโครงการ มีการคำนวณราคางบประมาณตามปริมาตรดินที่ขุด
ปริมาตรดินขุด ๔,๐๐๐ ลบ.ม. งบประมาณ ๑๐๔,๐๐๐ บาท แต่เนื่องจากพื้นที่ของนายสุเทพ ฯ บริเวณ
ด้านล่างเป็นดินทรายทำให้ขุดต่อไม่ได้อาจเกิดการพังทลายปริมาตรดินจึงไม่ครบตามที่กำหนดไว้ และเบิก
จ่ายเงิน ๗๙,๙๗๓.๖๙ บาท ซึ่งปัญหาการขุดดินเป็นปัญหาสำคัญเพราะงานขุดดินมีความยุ่งยากซับซ้อน
ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแบบที่กำหนดไว้ อีกทั้งการขุดดินยังขาดบุคลากรในการควบคุมงาน (ขอตัวนาย
ช่างโยธาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นผู้ควบคุมงาน) การลงมือทำงานจริง การตรวจรับงาน การ
คิดคำนวณค่าจ้างขุดดิน ทำให้อาจมีการเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้าและเบิกได้ไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจัดสรร

๓. การดำเนินโครงการเป็นการสร้างศูนย์การเรียนรู้ให้เกษตรกรได้ต่อยอดสร้างรายได้
เน้นการพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้จากการลงพื้นที่พบว่า แปลงรายนายสุเทพ แจ่มหอม
มีปอปลาที่มีการเลี้ยงปลาเป็นจำนวนมาก เช่น ปลานิล ปลาดุก แต่ยังไม่เน้นการปลูกพืชแบบผสมผสาน
ส่วนใหญ่เป็นผักสวนครัวและยังดำเนินการไม่เต็มพื้นที่ ส่วนผลผลิตมีบ้างแต่ยังไม่มากเนื่องจากเพิ่งเริ่มดำเนิน
โครงการ

/๔.การเข้าร่วม...

๔. การเข้าร่วมโครงการมีประชาชนบางกลุ่มที่มีความสนใจยังไม่รับทราบข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขของผู้เข้าร่วมโครงการต้องเป็นเจ้าของที่ดินซึ่งต้องมีกรรมสิทธิ์ (โฉนดที่ดิน) สิทธิครอบครอง (นส.๓) หรือที่ดิน สปก. โดยได้รับอนุญาตจากสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดทำให้ประชาชนอีกส่วนหนึ่งซึ่งเป็นเกษตรกรและมีความพร้อมที่อยากเข้าร่วมโครงการแต่มีหลักฐานเป็น ภบท.๕ ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้

๕. เจ้าของแปลงยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการตามโครงการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ไม่สามารถจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ตามที่โครงการกำหนดได้โดยให้เหตุผลว่าไม่มีเวลา เนื่องจากมีภาระงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งมีความเสี่ยงที่การดำเนินการจะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการเป็นพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบตามที่โครงการมุ่งหวัง

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ให้มีความหลากหลาย มากยิ่งขึ้นเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบข้อมูลการดำเนินโครงการอย่างกว้างขวาง

๒. การดำเนินโครงการควรสนับสนุนให้เจ้าของพื้นที่ปลูกพืชไม้ให้ครอบคลุมและหลายหลาย ควรสร้างแรงจูงใจในการดำเนินโครงการด้วยการสอบถามความต้องการของเจ้าของพื้นที่ โดยให้เลือกทำในสิ่งที่มีความถนัดและต้องการเพื่อให้มีการดำเนินการต่อยอดโครงการได้ เช่น เน้นการปลูกพืชแบบผสมผสาน ส่งเสริมให้มีการปลูกผักสวนครัว ไม้ยืนต้น ไม้ผลต่าง ๆ หรือสนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ รวมถึงควรส่งเสริมเรื่องการตลาด ให้มีช่องทางในการขายผลผลิตเพื่อให้เกิดการสร้างรายได้และสามารถให้เกษตรกรเจ้าของพื้นที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริง

๓. สำนักงานพัฒนาชุมชนควรแนะนำให้คำปรึกษา รวมถึงติดตามให้เจ้าของพื้นที่ดำเนินการพัฒนา ต่อยอดโครงการให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานการดำเนินโครงการ เพื่อที่จะสามารถบอกได้ว่างานที่ทำไปนั้นได้ผลดี ได้รับประโยชน์ หรือไม่อย่างไรในการประเมินควรจะต้องมีประชาชนในชุมชนและคนภายนอกช่วยกันพิจารณา ซึ่งจะทำให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการทำกิจกรรมนั้นร่วมกัน

๔. สำนักงานพัฒนาชุมชนควรพิจารณากำหนดพื้นที่เป้าหมาย ความพร้อมและข้อจำกัดของพื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ รวมถึงสำรวจพื้นที่ที่จะเข้าร่วมโครงการ และหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการประเมินศักยภาพและความพร้อมของผู้ที่จะเข้าร่วมโครงการให้ชัดเจน

๕. การดำเนินโครงการลักษณะที่จะต้องมีการพัฒนาพื้นที่และพัฒนาทักษะ ความรู้ ของประชาชนควรเป็นการดำเนินการระยะยาวที่ไม่ถูกรอบของระยะเวลาที่กำหนดให้ต้องดำเนินการในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยจะต้องมีการสร้างระบบในการพัฒนา ต่อยอด องค์ความรู้ และแนวทางการนำเกษตรเชิงผสมผสานมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานราชการ จะต้องคำนึงถึงประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ของการเบิกจ่ายงบประมาณ และควรติดตามการใช้งบประมาณให้คุ้มค่าบรรลุเป้าหมาย

๖. ควรดำเนินการตามข้อเสนอแนะของหน่วยตรวจสอบ (สตง) ในการเบิกจ่ายงบประมาณในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล" อย่างเคร่งครัด